

Hartkatheterisatie

Afdeling Cardiologie IJsselland Ziekenhuis

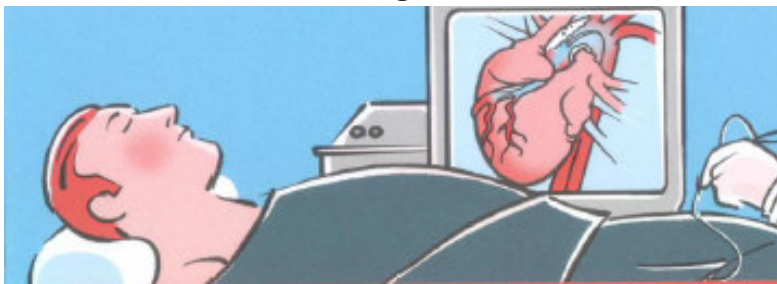
Deze folder geeft aanvullende informatie op de brochure 'Hartkatheterisatie' van de Nederlandse Hartstichting.

In die brochure staat beschreven wat een hartkatheterisatie inhoudt en wat er ongeveer gaat gebeuren.

De voor- en de nazorg kunnen echter per ziekenhuis verschillen. Daarom kunt in deze folder lezen wat u in het IJsselland Ziekenhuis mag verwachten en waar u na de katheterisatie op moet letten.

Wat is een hartkatheterisatie?

Een hartkatheterisatie is een onderzoek waarbij met behulp van een katheter (een flexibele slang) wordt gekeken naar het hart en de kransslagaders.

Nadat de huid plaatselijk is verdoofd, wordt via de slagader in uw lies of in uw pols een katheter (een flexibele slang) ingebracht. Deze wordt opgeschoven totdat de katheter in het hart ligt.

Daarna wordt er contrastvloeistof in de hartkamers en de kransslagaders gespoten. Dit vermengt zich met het bloed en wordt door het hart rond gepompt. Door de contrastvloeistof worden de bewegingen van de hartwanden en de hartkleppen zichtbaar en is er te zien of er vernauwingen in de kransslagaders zitten.

Dit alles wordt geregistreerd op een röntgenfilm. Hierdoor kan uw cardioloog de gegevens later nog terugkijken en, indien nodig, overleggen met andere collega's.

Soms wordt via een speciale katheter ook de druk op verschillende plaatsen in het hart gemeten.

Met de gegevens van de hartkatheterisatie kan de cardioloog het verdere beleid voor uw behandeling bepalen.

Waar vindt het onderzoek plaats ?

Het onderzoek vindt plaats op de afdeling Radiologie.

Als u wordt opgenomen voor de katheterisatie moet u zich op de afgesproken tijd melden bij de opname. Daar hoort u op welke verpleegafdeling u wordt verwacht. Hier vindt een opnamegesprek plaats met een verpleegkundige en wordt u verder voorbereid op de ingreep. De arts-assistent Cardiologie komt ook bij u langs. Deze zal u een aantal medische vragen stellen en lichamelijk onderzoek uitvoeren.

Vorbereidingen

Onderzoeken vooraf

Voordat de hartkatheterisatie kan plaatsvinden, moet eerst een aantal andere onderzoeken worden gedaan.

Dit kan poliklinisch gebeuren of – wanneer u al bent opgenomen - tijdens uw opname in het ziekenhuis.

Dit zijn de volgende onderzoeken:

- bloedonderzoek
- urineonderzoek
- een longfunctietest, om de inhoud en functie van de longen te controleren.
- een ECG (hartfilmpje) indien dit in de afgelopen 2 weken nog niet is gemaakt.
- een röntgenfoto van de longen en het hart, indien deze recent nog niet is gemaakt.

- Bij hartklepafwijkingen moet onderzoek bij de kaakchirurg plaatsvinden (ter uitsluiting van infectiehaarden).

Uw medicatie:

- Indien u op de dag van het onderzoek wordt opgenomen, krijgt u **van tevoren thuis een brief van de hartfunctie afdeling**. Hierin staat vermeld of er medicijnen zijn die u tijdelijk niet mag innemen → **Wij verzoeken u de aanwijzingen in deze brief op te volgen!**
- Bent u tijdens de dagen voor de hartkatheterisatie al in het ziekenhuis opgenomen, dan zal de arts uw medicatie indien nodig aanpassen. U dient uw verdere medicatie normaal in te nemen.

Hartkatheterisatie via de lies (1) of via de pols (2)

Een hartkatheterisatie kan op twee manieren gebeuren:

via de slagader in de lies of via de slagader in de pols.

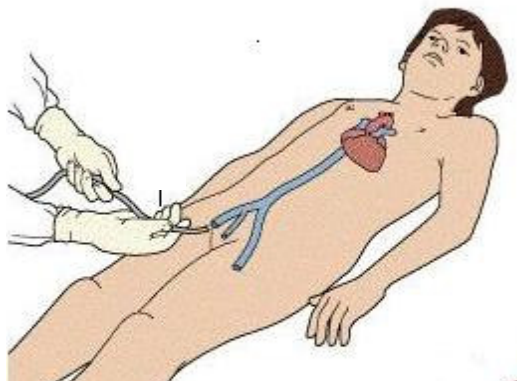
De verdere voorbereidingen en nazorg zijn niet helemaal hetzelfde. Daarom worden deze hierna apart beschreven.

Als wordt afgesproken om de hartkatheterisatie via de pols te doen maar blijkt dit tijdens het inbrengen van de katheter niet te lukken. Dan wordt de katheterisatie alsnog via de lies gedaan.

Het is het belangrijk dat u zowel de informatie over de katheterisatie via de lies, als via de pols doorleest.

Als u erg tegen het onderzoek opziet, kunt u -op de dag van het onderzoek- vragen om een tablet om wat rustiger te worden.

1. Hartkatheterisatie via de lies

Vóór het onderzoek

- Op de dag voor het onderzoek of op de dag zelf worden de beide liezen geschoren. Als u dit liever zelf wilt doen, dan mag dat. De verpleegkundige controleert wel of het goed is gebeurd.
- Op de dag voor of de dag van het onderzoek wordt een infuusnaaldje ingebracht.
- Op de dag van het onderzoek kunt u **gewoon ontbijten**. Ook mag u tussen de middag de soep, een toetje en/of een broodmaaltijd te gebruiken.
- In de loop van de ochtend hoort u hoe laat de katheterisatie ongeveer zal plaatsvinden.
- Wij verzoeken u, voordat u naar de afdeling Radiologie op de begane grond wordt gebracht, **nog even naar het toilet** te gaan zodat u hier op de onderzoektafel geen last van heeft.
- Wij verzoeken u **halskettingen en ringen** thuis te laten of mee naar huis te geven.
- U krijgt alleen een operatiejasje aan. U mag uw **onderbroek en uw sokken** aanhouden. Daarna wordt u in uw bed naar Radiologie gebracht.

Na het onderzoek

De katheter kan bij een hartkatheterisatie in de lies op twee manieren worden verwijderd. Er kan na het verwijderen van de katheter:

A. een drukverband worden aangelegd (pag 6).

B. of een “angio-seal” worden geplaatst (pag 8).

Een angio-seal is een soort afsluitend plugje dat in de aangeprikte bloedvatwand wordt geplaatst.

Het is van tevoren niet bekend wat bij u van toepassing zal zijn. De arts beslist dit tijdens de katheterisatie. Dit hangt onder andere af van de uitslag van het onderzoek.

A. Bij gebruik van een drukverband:

- Na de katheterisatie komt u weer terug op de afdeling. De katheter zit dan nog in de lies en u moet zo **plat** mogelijk blijven liggen op één kussen.
- De zaalarts verwijdert de **katheter** en plaatst een druksysteem op de lies. Dit blijft ongeveer een half uur tot een uur zitten en geeft veel druk in de lies.
- Daarna wordt een **drukverband** aangebracht. Het drukverband blijft 6 uur zitten. Zolang het drukverband om is, moet u **plat blijven liggen**.
U mag uw hoofd de eerste 3 uur niet optillen, maar wel draaien. U mag uw armen niet boven uw hoofd tillen. Dit om spanning op de buik te voorkomen.
- Zodra u terug bent op de afdeling krijgt u een **liter water** te drinken (andere vloeistof zoals thee of limonade mag ook) zodat de contrastvloeistof zo snel mogelijk wordt

uitgescheiden. U moet dit binnen één uur opdrinken omdat u anders hoofdpijn kunt krijgen.

- De eerste uren na de hartkatheterisatie, wordt uw **bloeddruk regelmatig gemeten** en uw pols geteld. Er wordt dan gelijk gecontroleerd of de doorbloeding in uw been goed blijft en of uw lies niet nabloedt.
- Na zes uur wordt het drukverband verwijderd en mag u zitten. U moet op bed blijven liggen tot de arts uw lies heeft geïnspecteerd en aangeeft dat alles in orde is. Meestal gebeurt dit de avond van het onderzoek, het kan echter ook de volgende ochtend zijn.

De volgende dagen:

Zodra de arts uw lies beluisterd heeft en alles in orde is, mag u uit bed. Afhankelijk van de uitslag mag u naar huis of blijft u voor verdere behandeling.

Thuis op de volgende zaken letten

- U mag douchen, géén bad, géén sauna (tijdens de eerste twee dagen). Wacht altijd met baden tot de huid volledig genezen is. Dat is van belang om infectie te voorkomen.
- Als u moet hoesten, niezen of persen, dient u een lichte druk op de lies uit te oefenen, bijvoorbeeld door er een handdoek tegenaan te drukken.
- Gedurende de eerste 72 uur mag u:
 - niet persen,
 - niet zwaarder tillen dan 5 kg,
 - niet fietsen,
 - niet autorijden,
 - zo min mogelijk traplopen.

- Na 3 dagen mag u de bovengenoemde activiteiten weer uitbreiden en na 5 dagen mag u alles weer doen.
- U mag na 14 dagen weer sporten.
- Er kan een zwelling of een bloeditstorting na de katheterisatie optreden. Neemt dit toe en/of wordt het pijnlijk? Neem dan contact op met uw huisarts.

B. Bij gebruik van een Angio-seal:

De angio-seal is een soort plugje / stopje wat in het aanprikgaatje in de liesslagader wordt geplaatst. Dit sluit het bloedvat af. Het lost vanzelf op. Dit duurt ongeveer 3 maanden.

- De cardioloog verwijderd op de katheterisatie-kamer de katheter en **plaatst de angio-seal** in het bloedvat.
- De hoofdsteun mag omhoog tot maximaal 45 graden.
- Zodra u terug bent op de afdeling krijgt u een **liter water** te drinken (andere vloeistof zoals thee of limonade mag ook) zodat de contrastvloeistof zo snel mogelijk wordt uitgescheiden. U moet dit binnen één uur opdrinken omdat u anders hoofdpijn kunt krijgen.
- De eerste uren na de hartkatheterisatie, wordt uw **bloeddruk** regelmatig gemeten en uw **pols** geteld en gecontroleerd hoe uw **lies** eruit ziet.
- Als u moet **hoesten, niezen of persen**, dient u een lichte druk in de lies uit te oefenen, bijvoorbeeld door er een handdoek tegen aan te drukken.

- De arts spreekt met u af hoe lang u na de katheterisatie op bed moet blijven, dit is minimaal 2 uur. Daarna moet u nog 1 uur ‘oplopen’ (mobiliseren), voordat u naar huis mag. Dit is ter controle en om problemen thuis te voorkomen.

De volgende dagen:

Afhankelijk van de uitslag mag u naar huis of blijft u voor verdere behandeling. Uw arts spreekt dit met u af.

Thuis op de volgende zaken letten

- U mag douchen, géén bad, géén sauna (tijdens de eerste twee dagen). Wacht altijd met baden tot de huid volledig genezen is. Dat is van belang om infectie te voorkomen.
- Als u moet hoesten, niezen of persen, dient u een lichte druk op de lies uit te oefenen, bijvoorbeeld door er een handdoek tegen aan te drukken.
- Gedurende de eerste 3-4 dagen mag u:
 - niet persen,
 - niet zwaarder tillen dan 5 kg,
 - niet fietsen,
 - niet autorijden,
 - zo min mogelijk traplopen.
- Na 3 - 4 dagen mag u de bovengenoemde activiteiten weer uitbreiden. Na 5 dagen mag u in principe alles weer.
- U mag na 14 dagen weer sporten.
- U krijgt een ‘patiëntenkaart’ mee, waarop vermeld staat dat er een angio-seal in uw lies geplaatst is. Uw lies mag namelijk de eerste drie maanden niet ‘aangeprikt’ worden. Het is daarom belangrijk deze 3 maanden bij u te dragen.
- U mag de pleister in uw lies de volgende dag verwijderen. Maak de huid schoon met milde zeep en water.

Droog de lies voorzichtig en breng eventueel een nieuwe pleister aan totdat de huid genezen is.

- Er kan een kleine zwelling en/of lichte gevoeligheid optreden in de lies.

Neem contact op met de behandelend arts indien:

- u koorts krijgt,
- een bloeding ontstaat,
- een gevoeligheid of zwelling in de lies ontstaat,
- een rode verkleuring of warmtegevoel in de lies optreedt,
- na bewegen gevoelloosheid of pijn in het been optreedt,
- huiduitslag ontstaat.

2. Hartkatheterisatie via de pols

Vóór het onderzoek

- Uw rechteronderarm wordt **geschoren** en de rechterlies voor het geval dat de katheterisatie via de arm niet lukt. Dit gebeurt de dag voor of van het onderzoek. Als u dit liever zelf wilt doen, dan mag dat. De verpleegkundige controleert wel of het goed is gebeurd.
- Op de dag voor of de dag van het onderzoek wordt een **infuusnaaldje ingebracht** in uw linkerarm.
- Op de dag van het onderzoek kunt u **gewoon ontbijten**. Ook kunt u tussen de middag soep, een toetje en/of een broodmaaltijd gebruiken.
- In de loop van de ochtend hoort u hoe laat de catheterisatie ongeveer zal plaatsvinden.
- Wij verzoeken u **halskettingen en ringen** thuis te laten of mee naar huis te geven.
- Wij verzoeken u, voordat u naar de afdeling Radiologie op de begane grond wordt gebracht, **nog even naar het toilet** te gaan zodat u hier op de onderzoektafel geen last van heeft.
- U krijgt een operatiejasje aan en u mag uw **onderbroek en sokken aanhouden**. Daarna wordt u in uw bed naar de afdeling Radiologie gebracht.

Na het onderzoek

- De cardioloog verwijdert op de katheterisatie-kamer de katheter en brengt een drukverband of een TR-band aan op de pols. Het drukverband is een soort spalk. De TR-band is een plastic bandje dat de insteekopening afdrukt. Door lucht in het bandje te spuiten wordt er druk op het wondje gezet.
- Daarna wordt u opgehaald en teruggebracht naar de verpleegafdeling.
- Hier wordt uw **bloeddruk** regelmatig gecontroleerd en de **pols** geteld.
- Zodra u terug bent op de afdeling krijgt u een **liter water** te drinken (andere vloeistof zoals thee of limonade mag ook) zodat de contrastvloeistof zo snel mogelijk wordt uitgescheiden. U moet dit binnen één uur opdrinken omdat u anders hoofdpijn kunt krijgen.
- Als de katheterisatie goed is verlopen en uw bloeddruk en pols zijn gecontroleerd, mag u al snel na terugkomst op de afdeling weer **uit bed**, zodra u uit bed bent moet u gebruik maken van een **mitella**. Uw arm mag namelijk niet hangen omdat er dan stuwning in het bloedvat kan ontstaan. U dient de **mitella tot 48 uur** na de katheterisatie te blijven gebruiken. U mag uw arm wel gebruiken om bijvoorbeeld brood te smeren of uw kleding glad te trekken.
- De eerste 4 uur nadat u terug bent op afdeling mag u niet van de zaal af. U mag alleen naar het toilet.
- Als u op bed ligt, liefst uw arm laten rusten op een **extra kussen**.

- Beweeg uw vingers regelmatig door ze **zachtjes te bewegen** en licht te buigen. Hierdoor voorkomt u dat uw vingers dik worden en de bloedtoevoer naar uw hand slechter wordt.

Bij een drukverband d.m.v. een spalk:

- 4 uur na terugkomst op de afdeling wordt het drukverband van uw pols verwijderd en wordt de insteekopening van uw polsslagader met een pleister verbonden.

Bij een drukverband d.m.v. een TR-band:

- Vanaf twee uur na het plaatsen van de band wordt er in etappes lucht uit de band gelaten. In principe wordt de band na 4 uur verwijderd, tenzij de insteekopening heeft nagebloed. In dat geval wordt er opnieuw lucht ingespoten en duurt het langer voordat de band verwijderd wordt. Na het verwijderen van de TR-band wordt de insteekopening van uw polsslagader met een pleister verbonden.

Als u niet voor behandeling hoeft te blijven en als alles goed is, mag u een over het algemeen een half uur tot één uur na verwijderen van het drukverband of de TR-band naar huis. Echter, altijd in overleg met de arts en de verpleegkundige.

Thuis op de volgende zaken letten

- Gedurende de eerste 48 uur na de katheterisatie moet u uw arm bij het lopen in de mitella dragen. Hierdoor voorkomt u stuwing in de arm en krijgt het bloedvat de kans om te genezen.

- U mag douchen, géén bad, géén sauna (tijdens de eerste twee dagen). Wacht altijd met baden tot de huid volledig genezen is. Dat is van belang om infectie te voorkomen.
- Na 2 dagen mag u uw activiteiten weer tot normaal uitbreiden.
- Na de katheterisatie kan een zwelling of een bloeding optreden. Neem bij problemen contact op met uw huisarts.

De uitslag van de katheterisatie

De uitslag van het onderzoek krijgt u tijdens of direct na het onderzoek van uw cardioloog.

Deze folder ondersteunt de mondelinge informatie die u van arts of verpleegkundige heeft ontvangen. Heeft u nog vragen over het onderzoek of uw behandeling, eventuele gevolgen en risico's, of over andere behandelmogelijkheden, stel ze dan gerust.

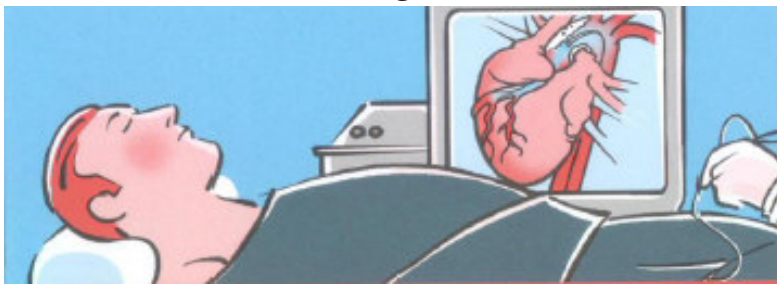
Hartkatheterisatie

Afdeling Cardiologie IJsselland Ziekenhuis

Deze folder geeft aanvullende informatie op de brochure 'Hartkatheterisatie' van de Nederlandse Hartstichting. In die brochure staat beschreven wat een hartkatheterisatie inhoudt en wat er ongeveer gaat gebeuren. De voor- en de nazorg kunnen echter per ziekenhuis verschillen. Daarom kunt in deze folder lezen wat u in het IJsselland Ziekenhuis mag verwachten en waar u na de katheterisatie op moet letten.

Wat is een hartkatheterisatie?

Een hartkatheterisatie is een onderzoek waarbij met behulp van een katheter (een flexibele slang) wordt gekeken naar het hart en de kransslagaders.

Nadat de huid plaatselijk is verdoofd, wordt via de slagader in uw lies of in uw pols een katheter (een flexibele slang) ingebracht. Deze wordt opgeschoven totdat de katheter in het hart ligt.

Daarna wordt er contrastvloeistof in de hartkamers en de kransslagaders gespoten. Dit vermengt zich met het bloed en wordt door het hart rond gepompt. Door de contrastvloeistof worden de bewegingen van de hartwanden en de hartkleppen zichtbaar en is er te zien of er vernauwingen in de kransslagaders zitten.

Dit alles wordt geregistreerd op een röntgenfilm. Hierdoor kan uw cardioloog de gegevens later nog terugkijken en, indien nodig, overleggen met andere collega's.

Soms wordt via een speciale katheter ook de druk op verschillende plaatsen in het hart gemeten.

Met de gegevens van de hartkatheterisatie kan de cardioloog het verdere beleid voor uw behandeling bepalen.

Waar vindt het onderzoek plaats ?

Het onderzoek vindt plaats op de afdeling Radiologie.

Als u wordt opgenomen voor de katheterisatie moet u zich op de afgesproken tijd melden bij de opname. Daar hoort u op welke verpleegafdeling u wordt verwacht. Hier vindt een opnamegesprek plaats met een verpleegkundige en wordt u verder voorbereid op de ingreep. De arts-assistent Cardiologie komt ook bij u langs. Deze zal u een aantal medische vragen stellen en lichamelijk onderzoek uitvoeren.

Vorbereidingen

Onderzoeken vooraf

Voordat de hartkatheterisatie kan plaatsvinden, moet eerst een aantal andere onderzoeken worden gedaan.

Dit kan poliklinisch gebeuren of – wanneer u al bent opgenomen - tijdens uw opname in het ziekenhuis.

Dit zijn de volgende onderzoeken:

- bloedonderzoek
- urineonderzoek
- een longfunctietest, om de inhoud en functie van de longen te controleren.
- een ECG (hartfilmpje) indien dit in de afgelopen 2 weken nog niet is gemaakt.
- een röntgenfoto van de longen en het hart, indien deze recent nog niet is gemaakt.

- Bij hartklepafwijkingen moet onderzoek bij de kaakchirurg plaatsvinden (ter uitsluiting van infectiehaarden).

Uw medicatie:

- Indien u op de dag van het onderzoek wordt opgenomen, krijgt u **van tevoren thuis een brief van de hartfunctie afdeling**. Hierin staat vermeld of er medicijnen zijn die u tijdelijk niet mag innemen → **Wij verzoeken u de aanwijzingen in deze brief op te volgen!**
- Bent u tijdens de dagen voor de hartkatheterisatie al in het ziekenhuis opgenomen, dan zal de arts uw medicatie indien nodig aanpassen. U dient uw verdere medicatie normaal in te nemen.

Hartkatheterisatie via de lies (1) of via de pols (2)

Een hartkatheterisatie kan op twee manieren gebeuren:

via de slagader in de lies of via de slagader in de pols.

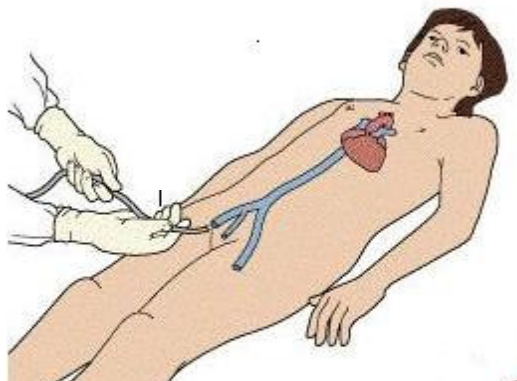
De verdere voorbereidingen en nazorg zijn niet helemaal hetzelfde. Daarom worden deze hierna apart beschreven.

Als wordt afgesproken om de hartkatheterisatie via de pols te doen maar blijkt dit tijdens het inbrengen van de katheter niet te lukken. Dan wordt de katheterisatie alsnog via de lies gedaan.

Het is het belangrijk dat u zowel de informatie over de katheterisatie via de lies, als via de pols doorleest.

Als u erg tegen het onderzoek opziet, kunt u -op de dag van het onderzoek- vragen om een tablet om wat rustiger te worden.

1. Hartkatheterisatie via de lies

Vóór het onderzoek

- Op de dag voor het onderzoek of op de dag zelf worden de beide liezen geschoren. Als u dit liever zelf wilt doen, dan mag dat. De verpleegkundige controleert wel of het goed is gebeurd.
- Op de dag voor of de dag van het onderzoek wordt een infuusnaaldje ingebracht.
- Op de dag van het onderzoek kunt u **gewoon ontbijten**. Ook mag u tussen de middag de soep, een toetje en/of een broodmaaltijd te gebruiken.
- In de loop van de ochtend hoort u hoe laat de katheterisatie ongeveer zal plaatsvinden.
- Wij verzoeken u, voordat u naar de afdeling Radiologie op de begane grond wordt gebracht, **nog even naar het toilet** te gaan zodat u hier op de onderzoektafel geen last van heeft.
- Wij verzoeken u **halskettingen en ringen** thuis te laten of mee naar huis te geven.
- U krijgt alleen een operatiejasje aan. U mag uw **onderbroek en uw sokken** aanhouden. Daarna wordt u in uw bed naar Radiologie gebracht.

Na het onderzoek

De katheter kan bij een hartkatheterisatie in de lies op twee manieren worden verwijderd. Er kan na het verwijderen van de katheter:

A. een drukverband worden aangelegd (pag 6).

B. of een “angio-seal” worden geplaatst (pag 8).

Een angio-seal is een soort afsluitend plugje dat in de aangeprikte bloedvatwand wordt geplaatst.

Het is van tevoren niet bekend wat bij u van toepassing zal zijn. De arts beslist dit tijdens de katheterisatie. Dit hangt onder andere af van de uitslag van het onderzoek.

A. Bij gebruik van een drukverband:

- Na de katheterisatie komt u weer terug op de afdeling. De katheter zit dan nog in de lies en u moet zo **plat** mogelijk blijven liggen op één kussen.
- De zaalarts verwijdert de **katheter** en plaatst een druksysteem op de lies. Dit blijft ongeveer een half uur tot een uur zitten en geeft veel druk in de lies.
- Daarna wordt een **drukverband** aangebracht. Het drukverband blijft 6 uur zitten. Zolang het drukverband om is, moet u **plat blijven liggen**.
U mag uw hoofd de eerste 3 uur niet optillen, maar wel draaien. U mag uw armen niet boven uw hoofd tillen. Dit om spanning op de buik te voorkomen.
- Zodra u terug bent op de afdeling krijgt u een **liter water** te drinken (andere vloeistof zoals thee of limonade mag ook) zodat de contrastvloeistof zo snel mogelijk wordt

uitgescheiden. U moet dit binnen één uur opdrinken omdat u anders hoofdpijn kunt krijgen.

- De eerste uren na de hartkatheterisatie, wordt uw **bloeddruk regelmatig gemeten** en uw pols geteld. Er wordt dan gelijk gecontroleerd of de doorbloeding in uw been goed blijft en of uw lies niet nabloedt.
- Na zes uur wordt het drukverband verwijderd en mag u zitten. U moet op bed blijven liggen tot de arts uw lies heeft geïnspecteerd en aangeeft dat alles in orde is. Meestal gebeurt dit de avond van het onderzoek, het kan echter ook de volgende ochtend zijn.

De volgende dagen:

Zodra de arts uw lies beluisterd heeft en alles in orde is, mag u uit bed. Afhankelijk van de uitslag mag u naar huis of blijft u voor verdere behandeling.

Thuis op de volgende zaken letten

- U mag douchen, géén bad, géén sauna (tijdens de eerste twee dagen). Wacht altijd met baden tot de huid volledig genezen is. Dat is van belang om infectie te voorkomen.
- Als u moet hoesten, niezen of persen, dient u een lichte druk op de lies uit te oefenen, bijvoorbeeld door er een handdoek tegenaan te drukken.
- Gedurende de eerste 72 uur mag u:
 - niet persen,
 - niet zwaarder tillen dan 5 kg,
 - niet fietsen,
 - niet autorijden,
 - zo min mogelijk traplopen.

- Na 3 dagen mag u de bovengenoemde activiteiten weer uitbreiden en na 5 dagen mag u alles weer doen.
- U mag na 14 dagen weer sporten.
- Er kan een zwelling of een bloeditstorting na de katheterisatie optreden. Neemt dit toe en/of wordt het pijnlijk? Neem dan contact op met uw huisarts.

B. Bij gebruik van een Angio-seal:

De angio-seal is een soort plugje / stopje wat in het aanprikgaatje in de liesslagader wordt geplaatst. Dit sluit het bloedvat af. Het lost vanzelf op. Dit duurt ongeveer 3 maanden.

- De cardioloog verwijderd op de katheterisatie-kamer de katheter en **plaatst de angio-seal** in het bloedvat.
- De hoofdsteun mag omhoog tot maximaal 45 graden.
- Zodra u terug bent op de afdeling krijgt u een **liter water** te drinken (andere vloeistof zoals thee of limonade mag ook) zodat de contrastvloeistof zo snel mogelijk wordt uitgescheiden. U moet dit binnen één uur opdrinken omdat u anders hoofdpijn kunt krijgen.
- De eerste uren na de hartkatheterisatie, wordt uw **bloeddruk** regelmatig gemeten en uw **pols** geteld en gecontroleerd hoe uw **lies** eruit ziet.
- Als u moet **hoesten, niezen of persen**, dient u een lichte druk in de lies uit te oefenen, bijvoorbeeld door er een handdoek tegen aan te drukken.

- De arts spreekt met u af hoe lang u na de katheterisatie op bed moet blijven, dit is minimaal 2 uur. Daarna moet u nog 1 uur ‘oplopen’ (mobiliseren), voordat u naar huis mag. Dit is ter controle en om problemen thuis te voorkomen.

De volgende dagen:

Afhankelijk van de uitslag mag u naar huis of blijft u voor verdere behandeling. Uw arts spreekt dit met u af.

Thuis op de volgende zaken letten

- U mag douchen, géén bad, géén sauna (tijdens de eerste twee dagen). Wacht altijd met baden tot de huid volledig genezen is. Dat is van belang om infectie te voorkomen.
- Als u moet hoesten, niezen of persen, dient u een lichte druk op de lies uit te oefenen, bijvoorbeeld door er een handdoek tegen aan te drukken.
- Gedurende de eerste 3-4 dagen mag u:
 - niet persen,
 - niet zwaarder tillen dan 5 kg,
 - niet fietsen,
 - niet autorijden,
 - zo min mogelijk traplopen.
- Na 3 - 4 dagen mag u de bovengenoemde activiteiten weer uitbreiden. Na 5 dagen mag u in principe alles weer.
- U mag na 14 dagen weer sporten.
- U krijgt een ‘patiëntenkaart’ mee, waarop vermeld staat dat er een angio-seal in uw lies geplaatst is. Uw lies mag namelijk de eerste drie maanden niet ‘aangeprikt’ worden. Het is daarom belangrijk deze 3 maanden bij u te dragen.
- U mag de pleister in uw lies de volgende dag verwijderen. Maak de huid schoon met milde zeep en water.

Droog de lies voorzichtig en breng eventueel een nieuwe pleister aan totdat de huid genezen is.

- Er kan een kleine zwelling en/of lichte gevoeligheid optreden in de lies.

Neem contact op met de behandelend arts indien:

- u koorts krijgt,
- een bloeding ontstaat,
- een gevoeligheid of zwelling in de lies ontstaat,
- een rode verkleuring of warmtegevoel in de lies optreedt,
- na bewegen gevoelloosheid of pijn in het been optreedt,
- huiduitslag ontstaat.

2. Hartkatheterisatie via de pols

Vóór het onderzoek

- Uw rechteronderarm wordt **geschoren** en de rechterlies voor het geval dat de katheterisatie via de arm niet lukt. Dit gebeurt de dag voor of van het onderzoek. Als u dit liever zelf wilt doen, dan mag dat. De verpleegkundige controleert wel of het goed is gebeurd.
- Op de dag voor of de dag van het onderzoek wordt een **infuusnaaldje ingebracht** in uw linkerarm.
- Op de dag van het onderzoek kunt u **gewoon ontbijten**. Ook kunt u tussen de middag soep, een toetje en/of een broodmaaltijd gebruiken.
- In de loop van de ochtend hoort u hoe laat de catheterisatie ongeveer zal plaatsvinden.
- Wij verzoeken u **halskettingen en ringen** thuis te laten of mee naar huis te geven.
- Wij verzoeken u, voordat u naar de afdeling Radiologie op de begane grond wordt gebracht, **nog even naar het toilet** te gaan zodat u hier op de onderzoektafel geen last van heeft.
- U krijgt een operatiejasje aan en u mag uw **onderbroek en sokken aanhouden**. Daarna wordt u in uw bed naar de afdeling Radiologie gebracht.

Na het onderzoek

- De cardioloog verwijdert op de katheterisatie-kamer de katheter en brengt een drukverband of een TR-band aan op de pols. Het drukverband is een soort spalk. De TR-band is een plastic bandje dat de insteekopening afdrukt. Door lucht in het bandje te spuiten wordt er druk op het wondje gezet.
- Daarna wordt u opgehaald en teruggebracht naar de verpleegafdeling.
- Hier wordt uw **bloeddruk** regelmatig gecontroleerd en de **pols** geteld.
- Zodra u terug bent op de afdeling krijgt u een **liter water** te drinken (andere vloeistof zoals thee of limonade mag ook) zodat de contrastvloeistof zo snel mogelijk wordt uitgescheiden. U moet dit binnen één uur opdrinken omdat u anders hoofdpijn kunt krijgen.
- Als de katheterisatie goed is verlopen en uw bloeddruk en pols zijn gecontroleerd, mag u al snel na terugkomst op de afdeling weer **uit bed**, zodra u uit bed bent moet u gebruik maken van een **mitella**. Uw arm mag namelijk niet hangen omdat er dan stuwning in het bloedvat kan ontstaan. U dient de **mitella tot 48 uur** na de katheterisatie te blijven gebruiken. U mag uw arm wel gebruiken om bijvoorbeeld brood te smeren of uw kleding glad te trekken.
- De eerste 4 uur nadat u terug bent op afdeling mag u niet van de zaal af. U mag alleen naar het toilet.
- Als u op bed ligt, liefst uw arm laten rusten op een **extra kussen**.

- Beweeg uw vingers regelmatig door ze **zachtjes te bewegen** en licht te buigen. Hierdoor voorkomt u dat uw vingers dik worden en de bloedtoevoer naar uw hand slechter wordt.

Bij een drukverband d.m.v. een spalk:

- 4 uur na terugkomst op de afdeling wordt het drukverband van uw pols verwijderd en wordt de insteekopening van uw polsslagader met een pleister verbonden.

Bij een drukverband d.m.v. een TR-band:

- Vanaf twee uur na het plaatsen van de band wordt er in etappes lucht uit de band gelaten. In principe wordt de band na 4 uur verwijderd, tenzij de insteekopening heeft nagebloed. In dat geval wordt er opnieuw lucht ingespoten en duurt het langer voordat de band verwijderd wordt. Na het verwijderen van de TR-band wordt de insteekopening van uw polsslagader met een pleister verbonden.

Als u niet voor behandeling hoeft te blijven en als alles goed is, mag u een over het algemeen een half uur tot één uur na verwijderen van het drukverband of de TR-band naar huis. Echter, altijd in overleg met de arts en de verpleegkundige.

Thuis op de volgende zaken letten

- Gedurende de eerste 48 uur na de katheterisatie moet u uw arm bij het lopen in de mitella dragen. Hierdoor voorkomt u stuwing in de arm en krijgt het bloedvat de kans om te genezen.

- U mag douchen, géén bad, géén sauna (tijdens de eerste twee dagen). Wacht altijd met baden tot de huid volledig genezen is. Dat is van belang om infectie te voorkomen.
- Na 2 dagen mag u uw activiteiten weer tot normaal uitbreiden.
- Na de katheterisatie kan een zwelling of een bloeding optreden. Neem bij problemen contact op met uw huisarts.

De uitslag van de katheterisatie

De uitslag van het onderzoek krijgt u tijdens of direct na het onderzoek van uw cardioloog.

Deze folder ondersteunt de mondelinge informatie die u van arts of verpleegkundige heeft ontvangen. Heeft u nog vragen over het onderzoek of uw behandeling, eventuele gevolgen en risico's, of over andere behandelmogelijkheden, stel ze dan gerust.